

Mas Martinet

Cava d'envelliment de vins a Falset

Pere Llimargas, Mireia Torras, Miquel Escobar i Albert Puy / Fotos: Bioarkiteco

El projecte que portem en pràctica recupera materials i sistemes constructius tradicionals de baix impacte energètic associat en la seva fabricació. Creiem en la importància de ser conseqüent i responsable de treballar per un món més eficient, solidari i respectuós, tornant als orígens dels nostres coneixements humans, aplicant alhora la tecnologia del segle XXI, que forma part sens dubte de la nostra evolució com a espècie.

L'arquitectura i la construcció van molt més enllà dels aspectes de disseny o de la utilització de nous materials o tecnologia, fent una simbiosi de materials més respectuosos pel medi, les persones i el planeta, amb

la utilització de tecnologia moderna per facilitar i donar comoditat a totes les persones implicades en el procés constructiu i d'ús de l'obra.

La tradició constructiva i la utilització de materials de baix impacte mediambiental no està renyida amb la tecnologia moderna, només cal posar-ho en comú perquè es complementin i aconseguim així el millor per a l'execució de l'obra. Per això, cal tenir una mirada menys particular i més holística i solidària, perquè el bé, passa pel que és comú i no pas pel que és particular.

Per a nosaltres, la innovació en la construcció també passa per la utilització de materials els quals han

Fitxa tècnica

Propietat:

Sara Pérez Ovejero Mas Martinet
(www.masmartinet.com)

Arquitectes:

Pas 14 architectures
(www.pas14architectures.blogspot.com.es)

Arquitecte tècnic:

Miquel Escobar Forcada
(www.bioarkiteco.com)

Constructora:

COECOCOOP, sccl (www.coeco.coop)

Tècniques constructives:

Edifici enterrat amb murs circulars de formigó ciclopi de calç hidràulica NHL 5N/mm² i pedra, cobertes de volta catalana de canó i de mocador i cercols armats amb canya de bambú.

Any: abril 2015

Vista avanç de l'excavació

Vista de l'excavació realitzada

estat sotmesos a menor industrialització, i que no tenen tant consum energètic en la seva elaboració, tot i que som conscients, que de vegades la producció d'alguns elements tecnològics van associats al consum energètic en la seva elaboració industrial i tecnològica. Cal buscar l'equilibri de totes les actuacions i de vegades no és fàcil.

■ L'en(vb)elliment del vins

La propietat de Mas Martinet, una vegada més, torna a ser la protagonista d'aquesta història. Sense la seva prioritat i actitud per fer les coses amb més consciència i connexió amb la terra i els éssers que l'habitarem no hagués estat possible. L'empresa vinícola del Priorat, té la necessitat de tenir un espai on "en(vb)ellir" els vins.

L'en(vb)elliment del vins és un dels períodes més importants per on passa la vida d'un vi abans no serà gaudit pel paladar. El seu en(vb)elli-

ment ha de ser reposat i dinàmic al mateix temps. Reposat evitant cap alteració externa imprevista i dinàmic perquè l'evolució sigui constant fins a la seva fi.

L'espai havia de tenir les condicions idònies de temperatura estable, humitat relativa lleugerament elevada, ventilació constant i/o regulable segons convingui a cada moment i estabilitat energètica per no pertorbar l'envelliment dels centenars d'ampolles que s'aniran emmagatzemant en el seu interior fins a ser gaudits. Cada ampolla oberta és una experiència, una vivència, un piló de records de la verema i olors, gustos i sabors de la collita de l'any, cada elaboració és un aprenentatge per millorar el vi següent.

L'altre premissa de la propietat, era la de crear un espai soterrat i integrat en el paisatge, sent el màxim de discrets amb les noves intervencions que es realitzen en un espai ja configurat. Deixar la terra com ens

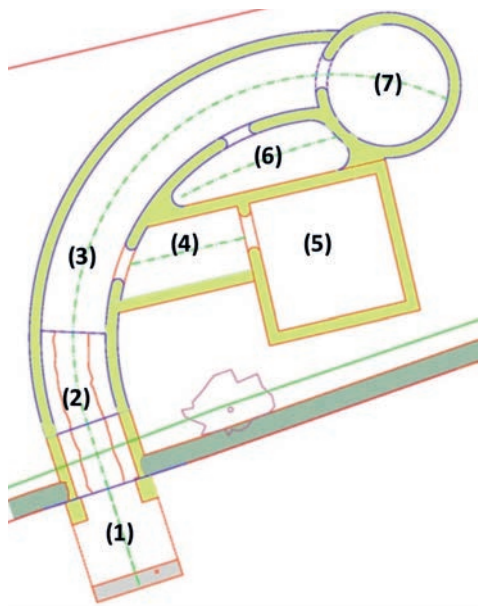
Per a nosaltres, la innovació en la construcció també passa per la utilització de materials els quals han estat sotmesos a menor industrialització

la trobem és per a totes les parts quelcom important. L'home, quan ocupem una petita part de la terra tendim a deixar petjada i a canviar la seva configuració original, normalment sense cap respecte ni cura per a ella, l'anomenada Mare Terra per a moltes cultures del nostre planeta.

L'excavació del forat, va ser la part més desagradable i dura de tot el procés, si volíem materialitzar l'edifici, vàrem haver d'afrontar una ferida de grans consideracions.

Es tracta d'un edifici d'una sola planta amb una superfície total construïda de 137 m², i totalment soterrat, el punt més alt de la cúpula es troba a 1,5 m de profunditat del terreny natural, el qual servirà per cultivar-hi plantes aromàtiques i medicinals.

La intenció de la direcció facultativa, ha estat situar l'edifici sobre d'una línia energètica terrestre de tercer nivell per aprofitar el flux energètic d'aquesta. Aquestes línies es troben en tota la massa de la terra, són línies energètiques que es van repetint formant una malla. De línies d'aquestes característiques n'hi ha de molts tipus diferents (les Hadmann, Curry, Peiré...). Les aigües subterrànies i falles geològiques també alteren el camp terrestre i formen corrents o fluxos energètics en superfície. Hi ha qui les anomenen els "xacres" de la terra o qui les relaciona amb el nostre sistema nerviós.

Vista de la llavor de la vida

■ L'edifici

La forma de l'edifici sorgeix d'una manera molt intuïtiva per part dels projectistes. El primer element exterior que ens trobem (1) de 8 m², de formigó de calç hidràulica i ciment blanc i armat amb canya de bambú ens protegirà del sol. La flor de la vida, símbol utilitzat històricament per a moltes cultures i situat a la part inferior del sostre ens dona la benvinguda abans d'entrar a la cava.

Una primera part d'accés a la cava (2) de 6 m² i en forma lineal i corba, no molt llarga, fa la funció de transició entre l'exterior i l'interior fent també d'element aïllant per evitar entrades de calor i de fred, aquest

espai es troba configurat per dues portes de fusta altament aïllades amb suro natural. La secció del passadís de pedra recorda els passos dels sistemes constructius inques. Un cop a l'interior, ens trobem el passadís (3) de 30 m², en forma de corba que no ens permet veure el final de la cava, despertant la curiositat del visitant. En el començament del passadís trobarem un pas (4) de 9 m², que ens porta a la sala de tasts (5) de 20 m² de superfície. La forma d'aquest espai no és gratuïta, una relació de forma i volta de mocador fan un espai equilibrat entre el material i l'espiritual, equilibri important per "tocar de peus a terra" mentre s'estan degustant els vins.

El segon espai que ens trobem tot i endinsar-nos a la cava és amb l'espai central (6) de 10 m², que potser es l'espai més important de la cava per la seva forma de ronyó que agafa. I al final del passadís ens trobarem amb la sala circular (7) de 14 m², amb cúpula com a element superior. És l'espai reservat pels vins que han entrat primer i més envellits de la cava. La intensió de la forma circular és la d'acostar els vins a un estat superior per a un envelliment i qualitat suprema.

■ Els materials emprats

Els materials utilitzats per a l'execució de la cava han estat quatre. Murs de contenció amb formigó

Vista general de l'entrada

La volta catalana és una tècnica constructiva de baix impacte energètic i tècnica tradicional del nostre patrimoni arquitectònic de vegades oblidat

Vista element (2)

Vista volta (5)

ciclopi de calç hidràulica natural nhl de Cervera i bitlles de pedra calcària. El seu disseny i secció ens ajuden a suportar les empentes horitzontals de les terres situades en el extradós del mur.

Les voltes i cúpules s'han executat amb maó massís i ciment natural, i els únics armats que s'han col·locat han estat els dels cercles superiors

dels murs amb armat de canya de bambú, igual que la llosa armada de l'entrada exterior. Cal considerar la volta catalana, una tècnica constructiva de baix impacte energètic i tècnica tradicional del nostre patrimoni arquitectònic, de vegades oblidat.

Hi ha drenatge en la part inferior del extradós dels murs perimetral de

contenció i una làmina transpirable en tota la part superior de la cava. La terra excavada s'ha reutilitzat per recobrir de nou la cava un cop executada.

El paviment s'ha aconseguit amb una barreja de sauló estabilitzat també amb calç hidràulica i compactada. Aquest acabat ens ajuda a regular la humitat, absorbint la de

Execució mur ciclopi

Execució volta (6)

Vista interior passadís (3)

Execució volta (5)

Vista interior
accés a la cava

Vista del passadís (3)

Vista de la sala (7)

l'interior de la cava o aprofitant la humitat del subsòl.

La instal·lació elèctrica col·locada ha estat la mínima, deixant el quadre central just a l'entrada de la cava per poder obrir i tancar el corrent elèctric de tota la instal·lació deixant la cava totalment apagada, i amb una instal·lació mínima per evitar els camps electromagnètics en el seu interior.

La ventilació s'ha realitzat de forma natural mitjançant uns tubs col·locats a les parts exteriors de la cava i enterrats 3 m de profunditat aproximadament. Unes xemeneies de ventilació regulables i col·locades a l'exterior faran circular l'aire interior.

A la part superior de la cava s'ha col·locat una làmina de polipropilè i transpirable per evitar filtracions d'aigua de pluja en el seu interior i tenir accessos d'humitat.

Les ampolles de vi reposen en unes prestatgeries de fusta que s'han anat executant segons la necessitat de la propietat i que s'aniran ampliant segons convingui. ■

Els autors: Pere Llimargas i Mireia Torras, arquitectes de Pas 14 Arquitectures; Miquel Escobar arquitecte tècnic (BIOARKITECO) i Albert Puy constructor (COECO)